

ZENTAI ELLENŐR.

Helyi és vidéki érdekű társadalmi és közgazdasági hetilap.

Szerkesztő és kiadóhivatal: Kinizsi-utca 920. sz., hova a lapot érdeklő közlemények, hirdetések, az előfizetési pénzek és hirdetés díjak intézendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 forint. — Egyes számok a szerkesztő lakásán és Zettin József ur kereskedésében 10 krért kaphatók.

Megjelenik

minden vasárnap.

Hirdetések:

Hirdetési díj egy négyszög-centiméternyi térért 2 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatás után 30 kr. — Nyiltér petitorsoroként 10 kr.

Zenta, 1886. február 5.

Szabó László országos képviselőnk a zentai takarékpénztár közgyűlésére és egy, a Mihákovits család körében lefolyt boldog családi ünnep alkalmára haza jövén, a városi polgárság megragadta az alkalmat, hogy azon meleg ragaszkodásnak, melylyel szeretett országos képviselője iránt viseltetik, ünnepélyes kifejezést adjon. E végből őt fáklyás-zenével tisztelte meg, melyen mintegy háromezer ember vett részt.

Az a háromezer emberből álló ünneplő tömeg, mely a főtéren végigvonulva a fáklyák fényénél még villogóbb lelkesedéssel éltette Szabó Lászlót, nem a szokásból, nem az illendőségből — melylyel képviselője iránt egy választókerület rendszerint tartozik — sereglett össze, hanem összesereglett először is azért, hogy a lelkében honoló igazi tiszteletnek — ellenállhatlan belső, erkölcsi kényszer folytán — kifejezést adjon.

Összesereglett másodszer azért, hogy kinyilvánítsa, miszerint helyesli képviselőjének legutóbbi föllépését az országgházban, midőn az állami közjavak potom áron való elharácsolása ellen emelte föl férfias szavát.

És összesereglett harmadszer legfőképen azért, hogy lélekemelő szolidaritással tüntessen azon ellenzéki község-politikai irány mellett, melynek a helyi községi közélet terén Szabó László egyik kimagasló képviselője és vezérférfia.

E tüntetésre a két-három hónap óta tartó csend és látszólag tétlen nyugalom közepett valóban szükség volt, mert az ehhez hasonló ünnepélyes tények fölvillanyozólag hatnak a pártra, mely a városházbeliek báskodó hatalma ellen támadt föl és mely őket pozíciójukból remélhetőleg nem sokára ki fogja szorítani.

Az országos képviselő tiszteletére rendezett tüntetés ismételt félremagyarázhatlan és nyilvánvaló kinyilatkoztatása annak, miszerint a nép beelégette már, hogy hivatlan, tehetetlen és be nem nőtt fejelágyu emberek játékot üzzenek e város legvitálisabb érdekeiből, s hogy továbbra is türje azt a főnhéjazást, melybe jelenleg a hatalmi polcon állók annak idején, t. i. a választáskor mutatott szerénységüket bujtatni nem átalják.

Azonban mindez csak tüntetés volt. A fáklyafény, az éljenzés és trombitaharsogás még nem elég arra, hogy a városházbelieket övező bástyát — melyet a támadások eddig jöllehet jelentékenyen meglukgattak, de melyet a bentlevők folyton duggatni és javitgatni igyekeznek — Jerikó falává tegye, melyet pusztán tüntetésekkel romba lehessen dönteni.

A munka nagy és igazi része még ezután következik. Az ellenzéki párt részleges diadalainak és folytonos szaporodásának örömébe még igen nagy jövőbeli földatok vetik árnyékukat.

Bizunk azonban, hogy egyesült erővel minden akadályt el lehet gördíteni s hogy bár végtelenül nehéz viszonyok nyomásával

fogunk küzdeni, mégis a túloldal részéről frázis nem lesz elég bömbölő, ferdités nem lesz elég álnok, rágalom nem lesz elég rosz és piszok nem elég szennyes arra nézve, miként a zentai függetlenségi párt teljes győzelemmel és fényes diadallal lépjen ki az ezévi községi választásokból.

Főgymnáziumunk ügyében.

(Válasz a válasznak.)

Budapestben mult évi dec. 13-án kelt s e b. lapok 50-ik számában megjelent levelem által az „Alapítsunk-e hát főgymnáziumot“ c. cikket nemcsak illő értékére sikerült leszállítanom, hanem magát a névtelen cikkező urat is fölöttébb elkeserítettem. S ha leveiem által keltett keserűség egyedül cikkirőt illette volna, úgy most azon szerencsés helyzetben lennék, hogy nem kellene tollhoz nyulnom; de miután az általam elkeserített cikkirő ur keserűségének e b. lapok négy legközelebbi számában hasábkra terjedő közleményekben adott kifejezést s így az általam neki okozott keserűségekkel a t. olvasó közönséget megtraktálni jónak látta, kötelességemnek tartom az általam közvetlenül a névtelen cikkirő urnak, általa pedig az igen tisztelt közönségnek okozott kellemetlen percek kárpótlása végett néhány szót váltani.

A névtelen cikkirő ur budapesti levelemet olvasván, csakhamar azon gondolatra jutott, hogy tiz abban az ő főgymnázium-ellenes cikke nemcsak meglehetősen meg van cáfolva, hanem saját egyénisége és gondolkozásmódja is élénk színben van bemutatva. De minthogy a levelemben fölhozott érvek ellen sikerrel küzdhetni már a priori sem remélt, válaszképen öt hét alatt megirt négy cikkének bekezdésében mindenekelőtt azt jelenté ki, hogy az általam fölhozott érvekkel nem fog foglalkozni, szóval levelemet cáfolni nem is akarja, annyira gyenge az már magában véve is. Ekkor azonban az a nehéz gondolat szállta meg cikkirőt, hogy ha már az én levelem érveivel nem fog foglalkozni, mit is írjon tehát tulajdonképen? Mert hogy valamit írnia okvetlen kell, ezt a levelem által okozott keserűség követelte. És hozzáfogott a névtelen cikkirő ur, hogy még egyszer bebizonyítsa, ama két híres ugyan, de levelem által teljesen tönkre vert tételét, mely szerint Zentán nem lehet és nem is szükséges főgymnáziumot fölláztatni. Minthogy pedig bizonyítgatása elején mindjárt beleütközött levelem érveibe, polemizáló cikkének további folyamán akarva nem akarva levelem egyes részleteivel s az ott fölhozott érvekkel volt kénytelen bajoskodni.

Cikkirő ötheti munkájának egész eredménye e bajoskodásban kulminál. Bajoskodik és erőlködik, oktat és magyaráz, félrebeszél és gorombásodik hosszában, szelvében, remélvén, hogy összevissza való beszélgetése által sikerül azon kudarcot kiköszörülni s helyrehozni, melyet előző cikkével vallott. Nekünk a cikkirő ur szószaporító áradásaihoz semmi közünk, s nagyon is haszontalan munkát végeznénk, ha a szóbanforgó cikkek töméntelen ferde és nevétségesnél nevétségesebb állításait megjegyzésekkel kísérnék. — Amiket budapesti levelemben elmondtam, azokat cikkirő ur elkeseredése dacára föntartom s azok védelmére vagy támogatására egyáltalán semmit sem tartok szükségesnek ide igtatni.

Lehetetlen azonban cikkirő öt heti munkáságának eredményeként ujabbán két dolgot nem konstataálni. Cikkirő szószaporítása közben akarva nem akarva, öntudatosan vagy öntudatlanul két nevezetes eszmére jutott. Az egyik a főgymnázium káros voltának, a másik bizonyos ösztöndíjak alapításának eszméje. Lássuk ezeket egyenkint.

Észrevevén cikkirő ur, hogy a főgymnáziumra nézve azt minden böbeszédűséggel mellet

sem képes beigazolni, miszerint ily intézet fölláztatására nézve manapság sem a lehetőség, sem a szükségesség fönn nem forog. — egy hatalmas eszme villant meg agyában, mely annak kikiáltására ösztönzö, hogy a főgymnázium okvetlenül káros hatású lesz.

Cikkirő ur ugyanis ekként gondolkodik: ha Zentán főgymnázium létesül, tömegesen fogják azt az idevaló ifjak látogatni, tehát tömegesen kerülnek ki majd szellemileg művelt egyének, a kik mindegyike megfelelő állást és foglalkozást nem fogván nyerhetni, csak a szellemi proletáriusok számát növelik s a várost végveszélybe döntik. E csakugyan eredeti gondolat nem is méltatlan cikkirőhöz; mert a ki már egy izben képes volt kimondani, hogy már mi csak parasztok és tanulatlanok akarunk maradni, az természetesen kimondhatja azt is, hogy egy középiskola képes egy egész várost tönkretenni. Kérdem azonban cikkirő urat, vajjon mely város az, melynek pusztulását egy-egy középiskola idézte elő? Hisz ha a korábbi időben a jelenleg teljes középiskolával bíró városok így gondolkodtak volna, mint az igen tisztelt cikkirő ur, akkor ma még aligha léteznék hazánkban főgymnázium!

Még csak másik eszméjével kell némileg foglalkoznunk cikkirő urnak. Ez pedig a stipendiumok eszméje. Azt mondja ugyanis cikkirő, hogy ha már minden áron tanulni akarnak egyesek, hát adjunk azoknak ösztöndíjat, hogy vidéken tanulhassanak. Megvalljuk, ez sem méltatlan gondolat cikkirő urhoz, de magunkévá még sem tehetjük. Nem már csak azért sem, mert amennyibe ama stipendiumok évenként jönnének, ugyanannyi pénzzel fokozatosan át lehetne alakítani algyimnáziumunkat főgymnáziumná, s akkor nemcsak pénzünk maradna itthon, hanem gyermekeink minden törekvő tagja járhatna végig nyolc osztályt, de sőt a vidéket is egészen magunkhoz kötnék. A stipendiumok soha sem pótolhatnák a főgymnáziumot még akkor sem, ha egy pár száz helyet alapítva is a város; mert a főgymnáziummal nemcsak azt akarjuk elérni, hogy a mi fiaink vidéken ne költsek a zentai pénzt, hanem azt is, hogy a vidék hozzon már valahára Zenta városának is valami hasznot. Jöjjenek ide azok a bánati és alvidéki idegen ajku gyermekek középiskolai tanulmányaikra s költsek a szülők itt el azt a pénzt, a mit eddig valamely más város gyűjtött rakásra. Vagy vajjon egy zentai főgymnázium nem teljesíthet éppoly kulturmissziót, mint a szegedi vagy szabadkai? A bánat németjei s az alvidék szerbjei nem hozhatnák-e ide gyermekeiket magyar szót tanulni épp úgy, mint eddig Szeged és más városokba?

De nem bolygatjuk tovább e tárgyat, s nem teszünk föl több kérdést, mert félünk, hogy feletlenül ismét valami kiválóan eredeti fogunk hallani. Mert bocsásson meg a t. cikkirő ur, de ha már képes volt azt állítani, hogy a főgymnázium fölláztatásában komoly veszély rejlik, én képesnek tartom cikkirő urat arra is, hogy egy közelebbi viszonylásában azt fogja kisütni, miszerint a főgymnázium annál inkább veszélyes, mivel az annak látogatására ide özönlő idegen gyermekek el fogják németesíteni és szerbesíteni egész Zentát.

Fogadja tehát a cikkirő ur öszinte részvétem ismételt nyilvánítását.

Egy zentai.

Emlékezés a zentai kaszinó 25 éves multjára.

(Olvastott az 1886. évi január 30-án megtartott jubileumi ünnepélyen.)

Mélyen tisztelt hallgatóság! Midőn e kaszinó-egylet becses elnöksége s rendező bizottsága engem tisztelt meg azzal, hogy a mai ünnepély, vagyis a kaszinó 25 éves jubileumának megünneplése alkalmából rövid visszapillantásban emlékezem meg az egylet multjáról, önkénytelen is azon

ellenvetés merült föl bennem, hogy talán éppen én — mint az egylet legújabb s egyébként is ifjú tagja — legkevésbé vagyok hivatva arra, hogy a megtisztelő megbízatásnak bár csekély mértékben is megfeleljek. Az ellenvetés teljesen indokolt volt s bár az egylet életének tükrét részben megtaláltam az egylet jegyzőkönyveiben s tolmácsát az érdemekben megőszült tagok emlékezetében, mégis bizton tudom, hogy elbeszélsem nem fogja megközelíteni azon nívót, melyet a tárgy magasztossága megkövetel. De bizom elnézésükbe s abba, hogy nekem csak érinteni kellend az egyes mozzanatokot önök előtt, kik azokat átérték s kik azokat kiegészíteni, újra átgondolni, átérteni s átérteni képesek lesznek. Ezen bizalmam képesít arra, hogy a m. t. hallgatóság figyelmét néhány percre igénybe venni bártorkodom.

Egy emberi életnél 25 év alatt a csecsemőből férfi, a férfiből majdnem agastyán lesz, de a nemzetek életében ily radikális változtatást ritkán szokott eszközölni. Másként áll ez a magyar állam, a magyar társadalom és hasonló vagy fokozottabb mértékben városunk utóbbi 25 éve tekintetében.

Az államélet fejlődésére kiterjedni nem lehet földadatom, ezt tiltja a kaszinó célja, melynek keretéből a politika; tárgyak diskussziója ki van zárva. De ha röviden bár, de meg kell emlékezni a magyar társadalmi élet fejlődéséről, hogy kellően méltányolhassuk a kaszinó keletkezésének nehézségét az akadályok, mérvét, melyeket leküzdeni kellett, s a közlekedés nagyságát, mely azokat fényesen leküzdeni képes is volt.

A magyar nemzet még e század első harmadában is a nagy nemzeti eszmékkel, az alkotmányosság visszahódítása, biztosítása s kiépítésével annyira el volt foglalva, hogy a kulturális célok fejlesztésére aránylag csekély intézkedéseket tett, s ezek is foganatosításra hasztalan vártak. Hiányzott a kifejtett társadalmi élet, mely a célokat föl fogni, megélelni, vagy azok érdekében tevékenységet kifejtetni képes lett volna. A nemesség társadalmi egyesületet soha sem képezett, politikai s társadalmi szereplése a megyegyűléseken egyesült, azokon kívül egyes családtagok vagy legföljebb egyes hasonrangú családok érintkeztek egymással. A polgári elem céhekben volt egyesítve, de ezen kapcsolat is, a mint régi jelentőségét elvesztette, bomladozni kezdett s inkább alkalmatlan korlát, mint az egyesülés nemes formájának volt tekinthető.

A jobbágyságot csak a szomszédsági viszony s néha a közös szenvedés kapcsolta össze. Legföljebb a kereskedelmi elem lett volna hivatva a társas szellemet kifejtetni, de épp ezen elem teljesen hiányzott; voltak ugyan egyes kereskedők, de az mint osztály nem volt tekinthető. Az itt egyenként elősorolt elemek érintkezése pedig teljesen lehetetlenné lett téve politikai s nemzeti s fölfogásuk különbözősége, az uralkodó előítélet s a századokon keresztül tartó elkülönülés, míveltségük és vagyoni állásuk folytán.

Mindezt megváltoztatni iparkodtak az 1832—48-ig terjedő időkben hozott törvények, melyek a jobbágyságot felszabadítva nemessé avatni, a polgári elemet különéléséből kiragadvá magyarrá tenni, a kereskedelmi elemet pedig a nemzeti haladás tényezőjévé tenni, mindezeket pedig államilag tömör önálló magyar nemzetté, társadalmi téren pedig a nyugot méltó tagjává emelni akarták.

A kultúra s a társadalmi fejlődés első nagy zászlóvivője, a nemzet munkása, Széchenyi működésének első eredménye a magyar tudományos akadémia lett. Szavai, tettei s kiválón nemes példája számos fonkelt szellemben követőkre talált s az alakuló egységes társadalmi élet harmonikus tevékenységének eredményeként számos klub, egyesület, társulat, olvasó-egyletek, kaszinók keletkeztek nagyobbbrészt, de már nem kizáró politikai jelleggel. Ezen társadalmi működés befolyásolta az országgyűlést is, mely az egyenjogúság, vallás- és tanszabadság, a közös jogok és hason kötelezettségek elvei által felelt meg nemes hivatásának.

Büszkén emelkedett az ég felé az alkotmány nagy épülete; lassan és csendesen kezdett csirázni a társadalmi téren elvetett mag, hatalmasan hangzott Kossuth mennydörgő szózata, s szelíd, pártoló viszhangra találtak Széchenyi eszméi.

(Vége következik.)

Fáklyásmenet Szabó László orsz. képviselő ur tiszteletére.

Az 1884-ik évi orsz. képviselőválasztás óta nem látott Zenta városa oly óriási néptömeget együtt, mint f. évi január 31-én este a függetlenségi kör által Szabó László orsz. képviselő ur tiszteletére rendezett fáklyásmenet alkalmával.

Váratlanul lepett meg bennünket az örvendetes hír mult hó 30-án, hogy szeretett orsz. képviselőnk még aznap körünkbe meg fog érkezni.

Nyomban talpon volt az egész város. Aprajánagyja mozgott az egész lakosságnak, egyszerre gyorsabban vert mindenkinél a szív és az örömtől sugárzó arcok igaz vonzalmat tanúsító ünnepies vidámsága előre sejteté, hogy a pillanat, melyben a tengernyi hullámzó néptömeg szeretetének és lelkesedésének tárgya körébe érkezik s azt színről-színre látandja, magasztos és lélekemelő leend.

Mint tudjuk, Szabó László orsz. képviselő ur az országgyűlés egyik ülésén a költségvetés tárgyalása alkalmával hosszabb beszédet tartott. Magával a beszéddel e helyen nem foglalkozhatom, csak rövideden annyit jegyzek meg, miszerint ez alkalommal Szabó László ur nem rettent vissza a hatalommal szemben az igazságot ki-mondani.

Szeretett képviselőnknek szombaton alkonyatájában történt megérkezése aznapon véget vetett a néphullámnak.

Tiszteletére a függetlenségi kör másnap estére fáklyás-ünnepélyt rendezett, mely nagy-szerűségben fölülmul minden fogalmat.

Vasárnap — habár az ég csatornái meg-eredtek — egész nap hullámozott a nép kisebb nagyobb csoportokban, várva az est megérkezését. Estefelé az eső megállt s az egész piactér türelmetlen sokaság által volt ellepve. Végre 1/27 óra-kor fölállt a menet 50 nemzeti zászló és a lobogó fáklyák egész tengerével. Ekkor megadatott a jel az indulásra. A menetet az önkéntes tüzoltók zenekara kísérte mellett megindult a „Magyar király“ szálloda felé, a legnagyobb lelkesedés között éltetve az ünnepeit férfiút: Szabó László urat.

A menet eleje már a városháza előtt haladt, hátulja még akkor hagyta el a függetlenségi kört.

Midőn a menet Mihákovits István ur háza előtt — hol szeretett képviselőnk szállva volt — szünni nem akaró lelkes éljenzés között megállt, Kozics István ügyvéd ur, a függetlenségi kör buzgó elnöke, az ablaknál megjelent Szabó László urat a legmelegebb szónoklattal üdvözölve, a választók tiszteletét, szeretetét és hű ragaszkodását tolmácsolá s azok bizalmát továbbra is ígérte, s midőn őt újból föl-köré a választók nevében a függetlenségi eszmék rendíthetetlen támoga-tására, e szavakkal végé beszédét: „és hogy ha kell, halj meg érte!“

Egetverő éljenzés hasítá ketté a levegőt ezen szavakra, mely alig volt megszüntethető.

Az éljenzés lecsillapultával szólalt meg szeretett képviselőnk, megköszönve a nagy, beláthatlan néptömegnek hozzá való ragaszkodását és bizalmát, s kijelenté, miszerint legfőbb törekvése leend azokat megérdemelni.

Beszédének befejezésekor újból egetverő éljenzés viszhangzott át a levegőn, mely mind-addig tartott, míg csak a menet kiindulási helyére vissza nem érkezett, — honnét is a tömeg nagy része a legnagyobb rendben szétszórt, — mintegy 150 választó polgár pedig a közben ismét megeredt eső dacára a színházba indult tömege-sen, hol a szintén jelen volt képviselőnket lelkes ovációkkal tüntették ki.

Igy szokta kimutatni Zenta város független érzelmű polgársága szeretetét, bizalmát és rokonszenvét szeretett képviselője, Szabó László ur irányában.

Eljen Szabó László ur, Zenta város orsz. képviselője!

Eljenek a zentai független polgárok!

Horváth Gyula.

Nyílt kérelem

a mélyen tiszt. zentai róm. kath. egy-ház tanácsához.*

A ki nálunk a közelmúltban egy vasárnapi, ugynevezett diák-misén jelen volt, az oda soha többé életében nem kíváncsított, örök időkre meg-csömörlvén közs. gimnáziumunk katolikus növendékeinek fület, agyat, szívet egyaránt sértő, keserves kornyikálásán.

De hogy is ne! Képzelve el csak kiki magának a következő hangzagyvalékot: Az orgona „d-dur“-ból szól; a diáksereg egy része „x moll“, a másik csapatja „y-durmol“-ból süvöltött és hasította agybántóan a szentegyház illatos levegőjét. Visszagondolni is borzasztó!

És legszomorubb ebben az, hogy ez a bot-rány sokszorosan megtörtént dolog.

Hála az égnek s kántorunknak, templomunkban ez a mizeria most már véget ért, — hogy helyet adjon egy másik, nem kevésbé visszás állapotnak.

Ugyanis: jóérzésű kántorunk türelmének vége szakadt, elcsapta magától a rettenetes chórust s most már egymaga dicséri az Urat.

* Ennek a felszólalásnak, ha nem csalódunk, egy kis ultramontán szaga van, ezenkívül belőle a személyi ellenszenv tulságos fűszere is kiérezhető. A tárgylagos védelem számára lapunkat mindenesetre nyitva kell tar-tanunk.

Nagyon jól tette! Legalább ismét imádkozhatunk — a templomban.

Igen ám, de hát gimnáziumunk kath. ifju-ságának a templomban szent énekeket zengedezni kellene, még pedig szívhez-szólan! Hiszen Zenta városának e szakra évi 200 forinttal díjazott énektanítója van?! — mondogatják s kérdik teljes joggal egymástól a kath. hívők.

No persze, hogy... persze!...

Ki és mi lehet tehát oka e visszás álla-potnak?

Megfelelünk e kérdésre épp oly nyíltsággal, mint a mily önzetlenséggel, minden személyi tekintet nélkül, férfiasággal hoztuk az egész ügyet a nyilvánosság elé.

Tehát:

Hogy a zentai gimnázium kath. növendékei az egyházi énekeket oly botránnyal roszul éneklék, (bocsánat! süvöltik) ennek egyedüli oka az, hogy: a kath. ifjuság énektanítója — helyét hitvallásu, református ember.

Biz ez farsangi bohózatnak elég nagyszerű. Belőlünk pedig nem a más vallás iránti ellenszenv beszél. De még az egyéni sem.

A tárgy magasztosságánál fogva távol van-nak ezek tőlünk.

Óreg Európánkban vallási túljajongást épp enny, valamint vallásgyűlöletet az értelmi osztály ma már nem ismer, hanem: vallás tiszteletet és szeretetet — mindenki a maga felekezete irányá-ban természetesen elsőben is — igen!

Bennünket is ez utóbbi érzelmek készítették fölszólalni.

Mi ekkép okoskodunk, s hiszszük, szerény nézetünket osztani fogja minden igazi kath. fele-barátunk, hogy:

A ki szebbnél-szebb egyházi énekeinket a zsenge gyermeki szívvvel megakarja kedveltetni, (mert hiszen e nélkül a tanuló az énektanítást terhes munkának tekintené) kell, hogy magának az énektanítóknak a keblét is tiszta, vallásos szel-lem lengje át. Már pedig, kérjük alásan, mikor az a kálvinista atyánkfia énekelni tanit az oltári szentség, a boldogságos szűz Mária s dicsőült szentjeinkről, vajjon honnan vegyen, miből merítsen „ő kigyelme“ áhitatos, vallásos, szellemet, mikor neki se oltári szentsége, se szűz Máriaja, se szentje nincsen?

S ebből következik azután az, hogy az illető énektanító tanításait nem vallásos szempontból, hanem amugy — gyárilag kezel.

Hogy a mit most mi mondunk, az szóról-szóra igaz, — legfényesebben igazolja gimnáziumi kath. ifjainknak főntebb vázolt egyházi szereplése.

Hogy pedig ez az állapot a lehető legvisz-szásabb, arra bizonyíték az az eset, hogy Zen-tán kívül nincs község széles Magyarországon, hol a kath. ifjakat egyházi énekekre református vallásu egyén tanítaná.

Pl. ugyan mit szólnának helybeli görög-keleti testvéreink ahhoz, ha egyházi énekeik tanító-jául püspökük egy róm. kath. vallásu embert küldene hozzájuk?

Bizonynyal ebrudon dobnák ki! És jól tennék!

Ugyanazért:

Altalunk imitt jelzett botránnyak, visszás állapotnak véget vetendők, — a zentai m. t. róm. kath. Egyháztanácsához azon szíves kérelem-mel járulunk, miszerint:

Saját hatáskörben minden módon odatöre-kedni méltóztassék, mikép helybeli gimnáziumunk kath. tanulóit az egyházi énektanításban kath. férfi által képeztesse. Ezt — azt hisz-zük — jogunk van nemcsak kívánni, de követelni is. — Ha egykoron Apelles a maga vargáját — egész jogosan — a kaptafához utasítá, kell, hogy a zentai varga is utasíttassék az ő kaptafájához, t. i. zsoltáros könyvéhez, mert az semmiesetre sem engedhető meg, hogy egy embernek tulsá-gos élelmessége miatt Isten és sz. vallásunk glóriája esetleg még továbbra is botránny tárgyává tétessék.

Zentán, 1886. január hó.

Több róm. kath. hívő.

S z i n é s z e t.

VI.

Csütörtökön (jan. 28.) a társulat egyik legkiválóbb tagjának: Polgár Fáninak jutalom-játékául „A két árva“ c. ismert francia színművet láttuk. A két árva hatásos szerepében Polgár Fáni (Henriette) és Laky Eugenia (Louise) osztoztak s mindketten meglehetősen sikert arattak. Mi azonban sokkal jobb szeretttük volna, ha a jutalmazandó más darabot s más szerepet választ, olyat t. i., melyben tehetségét teljesebben lett volna képes érvényre emelni. Egyébiránt mindenki meg lehetett s meg is volt elégedve ez est sikerével s a jutalmazandót buzgó tisztelői nemcsak sürrü tapsokkal, hanem egy pompás koszorúval is kitüntették.

Pénteken Souppé kedvelt operettje: „A gascognei nemes“ került színre. Kis közönség hallgatta végig a darabot, bár az előadás egyike volt a legsikerültebbeknek. Laky Eugenia Méri hercegnő szerepében jó hatással s jól iskolázott hangjának egész apparátusával vált ki, mellette pedig Antal Imre (Krusztillák) helyes alakítása s többé-kevésbé szabatos éneke aratott tetszést. A többiek is megállták helyeiket.

Szombaton a kaszinó jubileuma miatt előadás nem tartatván, vasárnap (jan. 31.) „A három csőrű kacsa“ c. operett adatott. Meglehető hátrányára volt e darab előadására az a körülmény, hogy Laky Eugenia közbejött akadályok miatt Margit szerepét nem adhatta s ebben őt Bodor Etel helyettesíté. Emelöleg hatott azonban Polgár K. (polgármester) és Vihary (Van Ostebál) sok nevéstéget okozó s kiváló alakító erőről tanuskodó játéka. Közönség nagy számmal.

Keddén érdekes estéje volt színházunknak, Szigligetinek „A szökött katona“ c. népszínművében több helybeli műkedvelő, névszerint Szigethy István, Braun Soma, Dudás István, Bergel Kálmán, Flesch Náci és Schambach Emil urak léptek föl. A műkedvelők közreműködése, mint más időkben, ugy most is jó hatással volt, mert az ismerősök, rokonok és kíváncsiak serege anynyira megtölté a színtermet, hogy mozogni a szó szoros értelmében alig lehetett. Részünkről azonban azt tartjuk, nemcsak a színigazgató tartozik elismeréssel a közreműködő urak iránt, hanem elismeréssel tartozik a közvélemény s a kritika is egyaránt. Mert jóllehet a műkedvelők föllépése első sorban a színházi pénztárra van kedvező befolyással, mindazáltal maga a tény, hogy egyesek több-kevesebb dillettanciával a színpad deszkáira lépnek, a művészi ambícióról s társaséletünk éledéséről nyújt tanubizonyságot. A műkedvelők játékával mindenki meg lehetett elégedve, mert amennyit tőlük a szerepbeosztás, szerepterjedelem s a helyzet szerint várni lehetett, annyit mindenestre produkáltak is. A színészek közül főleg Bodor Etel (Julesa), Polgár Fáni (Camilla), továbbá Vihary (Lajos) váltak ki. Szerdán előadás nem tartatott.

(M—y.)

Különfélék.

Kritika a műkedvelők mult keddi fölléptéről: Schwartzert ur, mint Völgyi ezredes a színpadon nagyszerűen megállta helyét. Neve vastag, zsiros betűkkel lévén kinyomva, első látásra is a bátor, harcedzett katonatiszt derék, szálás alakját juttatta eszünkbe, ki hazájáért kész bármely pillanatban vérét ontani. Csak azt sajnáljuk, hogy a szerepléstől előadás előtt egy nappal — nem tudni, mi okból — visszalépett s így őt a világot jelentő deszkákon nem láthattuk. — Gémesi jegyző Braun Soma ur volt. Szerepét oly meghatározó művészettel adta, hogy játékáról teljesen képtelenek vagyunk számot adni. — Dudás István és Bergel Kálmán urak, mint kártyások, középszerűen jól beváltak. Bergel urnak legszebb jelenete volt, midőn a kártya-asztalnál, mint bank-adó, osztás után összekuporodott ülésben, remegő kezeit térdei közé bocsátva, mellére hanyatlott fövel, társaitól idegesen kérni lát-szott a kártyák fölmutatását. Hogy ez urak egy kukkot sem szóltak, azért a rendező dramaturgiai vörös plajbászat okolhatjuk. — Flesch Ignác ur egészen rátermett a pupos szerepére. Játékával kielégítette még azokat is, kik helyette Deutsch Illés urat kívánták fölléptetni. Csak az volt a baj, hogy a színialak mögött rengeteg mennyiségű sört iván, izzadni kezdett és a jókora fejről leömlő víz, az igazgató által impozáns homlokára rajzolt fekete szemölcsöket mind leolvasztotta. Ha Flesch ur néhai Szigligetinek intenciójának megfelelőleg az asztal melletti alvásnál harsogóbb hortyogást produkál, a hatás nagyobb lesz vala. — Schambach Emil ur pompásan játszott, csupán azon széles, rávolba nyuló taglejtés ellen volt kifogásunk, melyet a légyfogásnál kifejtett. Karjai folyton a feje fölött mozogtak. A karok nagy akciójával így visszaelni nem csupán hiba, de fárasztó is ugy az előadóra, mint a nézőre nézve. — Szigethy István ur a címszerepét igen jól játszotta. Játéka és legfőképen dalai igazolták azt a sokat vitatott tételt, hogy a színészek azon egyedül sajátjaiból, melyek őt a közönséges életben mint individuumot meghatározzák és jellemzik, nem kell kivetkőznie, ha színpadra lép. Beszéde, hangja, taglejtés-e, mind a közönséges életbeli Szigethy István volt, ezen kívül minden dala egy-egy remek kántori búcsuztatóhoz hasonlítot.

— Eljegyzés. Szobonya Bertalan ur, az adai földmives-iskola igazgatója, lapunk igen tisztelt munkatársa, eljegyezte Bieber Gizella kisasszonyt, néhai Bieber József volt kincstári mérnök leányát Zomborból.

— Rothmann Cecilia k. a. nevét az izraelita nőegylet táncvigalmáról közölt tudósításunkból kifelejtettük.

— A kaszinó által rendezett jubileumi ünnepély igen fényesen sikerült. Nagy ideje, hogy nem láttunk annyi embert egy helyen, mint mult hó 30-án ezen legrégebbi egyeletünk helyiségeiben. Ott volt minden kaszinói tag. Szép nőkből sem volt hiány. A testületek közül az elemi iskolai tanítói kar, a tüzoltóegylet és a függetlenség kör képviseltette magát néhány tag által. Dr. Flesch Miksa ur szép fölolvasása után — melynek közlését lapunk jelen számában kezdjük meg — pompás vacsora következett. A kaszinói vendéglőt e tekintetben dícséret illeti. A lakoma alatt összesen 13 felköszöntő mondatott, nevezetesen: Mihálkovits István ur a királyra, Kozits István ur az elnökre, Kohn Sámuel ur a közönségre, dr. Freund Sándor ur a hölgyekre, Merényi Dezső ur Mihálkovits István urra, Gregorits Mihály ur Szabó László urra, Mihálkovits István ur az ünnepélyt rendező bizottságra, Merényi Dezső ur a zentai tanítótestületre, dr. Flesch Miksa ur Kohn Sámuel urra, dr. Malesevis István ur a testvéries egyetértésre, Kohn Sámuel ur a helybeli katolikus papságra, dr. Flesch Miksa ur a tüzoltókra, Czehe Győző ur a kaszinóra emelték poharukat. Vacsora után tánc volt, melyben sok fiatal leány és menyecske vett részt. A mulatság hajnalig tartott.

— Esküvő. Mihálkovits Ilka kisasszonyt, Mihálkovits István ur bájos leányát, f. hó 2-án vezette oltárhoz dr. Vály Emil ur, külai ügyvéd, a helybeli róm. kath. templomban.

— Kuriózum, azaz hogy nem az, mert sürün megtörténik, hogy a helybeli járásbírósg késik a tárgyalások kitűzésével. Legutóbbi értesülésünk szerint egy 52 frtos sommás perben a kereset 1885. évi július 13-án lett benyújtva, a tárgyalás pedig 1886. évi március 10-ére tűzött ki. Ez aztán gyors eljárás. K. S.

— Tíz darab retékkel állított be Goldstein Józsa bátyánk a kaszinói bankettre, melyeket vacsora végeztével izlésés végett ismerősei között szétosztott. A retkek igen izleteseknek bizonyultak; a ki venni akar, forduljon a bankettező retkeshez, vagy ha ugy tetszik, a retkező banketteshez. (Posta, vasuti, távirda-állomás és csemetgyűzsinór helyben.)

— A helybeli kir. járásbírósg tisztikara mult hó 30-án, éppen a kaszinói jubileum estéjén, Homainál bankettet rendezett az új kir. albiró: dr. Mór ur tiszteletére.

— Az utcáról. Sáros csizmak, átázott kabátok s szeltől piros arcok képezik ma utcánk kirakatait. Egyik sárga, a másik fekete kamásnival védekeznek a sár és eső ellen; selyem-, kopott vagy luggatott esernyővel siet mindenki — valahová. Mert február eleje, pláne kis városban, nem az az idény, amidőn sétálni vagy ácsorogni szoktunk; az utcák ilyenkor csak oly járőkelőkkel vannak tele, a kik napi dolgaik után sietnek. Erős szél sivit a szögleteken, az esernyő nem véd meg az ellen, hogy a havas eső szemedbe ne csapkodjék; az utszéli sár, mit ősi szokás szerint troitourjainkon dédelgetünk, térdig kapaszkodik ruhánkba. S ha valaha jártál fővárosi aszfalton, kezdés haragudni még arra is, a ki a falut először építette sárba s a ki először hozott telet az alföldi falura. És szinte kétségbeesél az egészségtelen, nedves idő, a mogorva ég, az eső, a hó, a sár szemléletére s önkénytelenül kérde: van-e e sásonnak költészet? S mire átázva és fáva utcai sétád és elméd bolyongásai közt e gondolatához érsz, ime ott a tulsó utcasor ablakában szánakozó mosolylyal szende arcok tűnnek föl, a Mariskák és Ilonkák arcai, kik nevetve néznek ránk, mintha mondaní akarnák: „Szegény urak, ti a költészetet most is kiűnt az utcán keresitek, pedig az igazi költészet az ablakok mögé, a meleg szobák elzárt falai közé szorult.“ Oh urak, szegény bolyongó urak! (Dr.)

— A szegedi katonaiskola növendékei, kik az egyéves önkéntességre képzítő vizsgára készültek elő, a nagyváradi hadosztályparancsnokság előtt jan. hó 28. és 29-én jó sikerrel tették le a vizsgát; 12 jelentkező közül 9 képsített az egyéves önkéntességre, 2 pótvizsgára utasított, egy visszavetett. Tekintve azon körülményt, hogy az ifjak legnagyobb része csekély előkészültséggel kezdte meg a tanfolyamot és azon fölül napközben rendes teendői végzésével volt elfoglalva, ezen szép eredmény a tanintézet életképességét fényesen igazolja, valamint azt is, hogy a tanintézet régen érzett hiányt pótol. A következő tanfolyam február hóban kezdődik.

— Jedlicska István házipénztárnok, mint értesülünk, állásáról lemondott.

— Az adai magyar polgári olvasóegylet f. hó 3-án az ottani nagyvendéglő dísztermében tombolával egybekötött táncestélyt rendezett, mely, mint híret vettük, igen szépen sikerült és fényes jövedelmet hajtott az egyletnek.

— Választmány mint törvényszék! A mai peres világban, midőn még a méter fölcent bajnokból metamorphosált ügyvéd-bojtár is perfect jogtudósnak hiszi magát s a peres ügyekben nagyképpen osztogatja a tanácsokat, nem csoda, ha egy választmány is hivatva (hogy egy tisztviselő kedvenc szavával éljek) érzi magát a törvényszék módjára vizsgálatot vezetni és ítéletet hozni. Történt pedig e furcsa eset az Urnak 1886 ik esztendejében Boldogasszony hava utolsó estéjén. Egy renomméját féltékenyen őrző egyesület választmánya komor és vészjósló arccal foglal helyet. A lámpák fénye halványan és megtörtén világitja meg a szigorú bírák s a kíváncsi közönség arcait. Az ijesztő csendben csak a benevolus auditorok suttogása s a szomszéd teremből ki-kihallatszó hangosabb szó és az összeütköző rugalmas golyók által keletkezett hang hallható. A vádlottak padján egy ifju ül, csupasz arcán a halálmegvetés kifejezésével; a bírák előtt a corpus delicti: e tisztelt lap egyik száma. Elnök: Ön arról van ádólva, hogy tagtársairól a nyilvánosság előtt azt állította, hogy szeretik a sillert. Mit tud védelméül fölhozni? Vádlott: Tagadom, hogy az inkrimiaált cikket én irtam, tagadom, hogy állítottam. Közvádló: Minthogy két tagadás egy állítást fejez ki, ennél fogva kétségtelen, hogy a cikk szerzője csakis vádlott. A bíróság egyhangulag vádlottat bűnsnek mondja ki. Elnök: Föladatunk most konstatálni, vajjon a cikk sértő-e vagy nem? Közvádló: A cikk — mint aljas hazugság — uagyon is sért bennünket, mert mi sem Schillert, sem pedig a sillert ki nem állhatjuk. Előre vonatkozólag hivatkozom Sándor pincerre, ki igazolni fogja, hogy helyiségünkben csakis víz — tiszta tisztavíz togyasztatik el. Sándor pincer hit alatt vallja, hogy ez ülés alatt is 4 pohár vizet szolgált föl. A bíróság, kettő kivételével, sértőnek konstatálja a cikket. Következnek most vádlott büntetésének kiszabása, ez azonban — sajnálatomra — elnapoltatott. Bizonyára példás büntetésben részesül a boldogtalan fiatal ember. Egy másik.

— A volt zárgondnokok ma gyűlést tartanak, melyben a magyar királyi kuriának, a zárgondnoki számadások ügyében kelt és lapunkban is szellőztetett legutóbbi ítélete folytán teendő lépések fölött fognak tanácskozni.

— A zentai függetlenség kör ma este táncvigalmat rendez könyvtára javára, saját helyiségében. Kezdeté 8 órakor. Belépti díj 40 kr.

— A helybeli gazdakör jan. hó 30-án tartotta ez idei második fölolvasó estélyét. A gazdakör követésre méltó példával megélt társas egyleteink előtt, s nagyon is óhajtható lenne, ha többi olvasó-egyleteink s köraink hasonlóan cselekednének. A jan. 30-iki estélyen dr. Kuthy József gymnáziumi igazgató ur az időjárás lég-tüneti okairól s az azzal összefüggő körülményekről értekezett a tárgyat kimerítő népszerű modorban. A kötettséssel fogadott tanulságos fölolvasás után tánc következett, mely a hajnali órákig tartott.

— Baromfi-kedvelőknek. Az állatkert kiterjedt tyukászata, melyben a legkiválóbb haszon- és díszbaromfi-fajok vannak tartva és kitűnő példányokban képviselve, részint új fajok beszerzése, részint vérfriessítésül és a hiányok pótlásul első rangu külföldi tenyésztőktől beszerzett egyedek által bármily igényeknek megfelelőleg berendeztetett, illetve kiegészített. Az okszerű baromfi-tenyésztő közönség évről-évre fokozott mértékben keresi föl megrendeléseivel az állatkert tenyésztőjét, a mi fényes bizonyítéka annak, hogy az hivatásának eleget tesz. Tenyésztőjásokra megrendeléseket már elfogad az igazgatóság és árjegyzéket kívánatra küld bérmentve.

V e g y e s .

— Egy kitűnő szer. Pancsova (Magyarország). Tisztelt uram! Önnek svájci labdacseit egy ideig használtam aranyeres bajaim ellen s már is hálás elismerésemet s köszönetemet fejezem ki, mert azok használata évekig gyöttrött fájdalomaitól megszabadított. Teljes tisztelettel B. Milankovics.

Mindig meg kell győződni, hogy a Bradt R. gyógyszerész svájci labdacseinak mindenik dobozán (egy doboz ára 70 kr a gyógyszerterakban) rajta van-e cégjegyjül: a fehér kereszt vörös mezőben s Brandt R. névalírása, — minden másfajta csomag elutasítandó.

Üzleti heti szemle.

Zenta, 1886. február 5.

(—n—ó) A lefolyt héten a külföldi gabona-tőzsdéken határozottan szilárd irány konstatálható, a mely körülmény a bpesti börzén jól talajra talált. A hausse-áramlatot elősegíté még a fölhozatalok gyér volta és azon meggyőződés, hogy a Bpsten elraktározott készletek már jól megapad-

tak, ezek következtében a buza-árfolyamok jelentősen emelkedtek.

A Bpestől érkező kedvezőbb tudósítások folytán gabonauzletünk helyzetében a hangulat megerősülni látszik ugyan, de a forgalom nagyon is szerény korlátok között mozog, egyrészt mert tulajdonosok tartózkodó álláspontot foglalnak el, másrészt pedig mert készleteink csekélyek.

A közlekedési utak jóformán járhatlanok és hetipiacainkra a fölhozatalok igen kismértűek és megemléstésre se méltók. Ma a következő árakat jegyzünk: buza 7.40—7.50, árpa 4.60—4.70, zab 5.50—5.60, kész kukorica 4.40—4.50, tavaszi szállításra 4.60—4.70 (100 kg-ig, készpénz fizetés mellett.)

Nyilttér.*

Tekintetes Szerkesztő ur!

Beeses lapjának folyó évi január 31-iki számában egy „Megemlékezés a kereskedő ifjak társulatáról” című cikk jelent meg, mely cikk jóakaró tanácsokkal akarna szolgálni a kereskedő ifjak társulatának s egyes cselekedeteket, melyeket egy-két társulati tag az egyleti helyiségen kívül követett el, szigorú bírálat alá vesz. A cikkíró által oly szigorú bírálat alá vett cselekmény t. i., hogy a kereskedő ifjak társulatának egyes tagjai a nagyvendéglő helyiségében mulattak, nevetésges alakban tűnik föl, ha kijelentjük, hogy a cikkíró is tevékeny részt vett a nevezett mulatságokon, a mint ez a vizsgálat följárán kiderült.

* Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

rült. A január 31-iki választmányi gyűlés által kiküldött bizottság, mely a dolog megvizsgálására küldetett ki, hivatalosan érzi magát, kijelenteni, hogy a „T.” aláírással megjelent cikk nagyrészen valótlan dolgokat tartalmaz, s hogy „T.” ur a társulat iránti jóakarókat oktatóként akar föltűnni, mire saját gyöngeségeit véve tekintethe, mely gyöngeségeit az általa korhólt mulatságokban részvétel által mutatta ki, hivatva nincsen, s annál kevésbé van hivatva egyes tagok, de főképp a társulat tetteit megbírálani.

Végül pedig kijelentjük, hogy a jelzett cikk nagyrészen nem egyéb, mint egy magát jobbnak föltűntetni akaró főnhéjazó gyermek szüleménye.

Zenta, 1886. február hó 3-án.

A kiküldött bizottság

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

DUDÁS ISTVÁN.

794/1885. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zentai kir. járásbíró 7310 sz. végzése által a Zentai általános takarékpénztár végrehajtató javára Popp Perenc s neje és Kovács Antal nemes ellen 100 frt tőke, ennek 1885. évi május hó 19-ik napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 45 frt 26 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le-, illetve felülfoglalt és 1582 frt-ra becsült szobabútorok, 1 gőzgép, 1 cséplőgép teljes felszereléssel és egyéb tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek a 10504/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Zenta város házában leendő eszközzésére **1886-ik évi február hó 19-ik** napjának délelőtti 10 óra határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zentán, 1886. évi február hó 5-én.

RÁCZ ISTVÁN, kir. bir. végrehajtó.

4868/1885.

Árverési hirdetmény.

A zentai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Molnár Lajos és társának önkéntes árverési ügyében a zentai kir. bíróság területén lévő, Zenta város határában fekvő, az ugyanotani 6898. sz. tjkben fölvetett A + alatti 9790/b. hrsz. 3 h. 150 □-öles alsó közép szállási szántóföldre az árverést 775 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1886. évi április hó 3-ik** napján d. e. 10 órakor ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság értesítő termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis e. 77 forint 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zentán, 1885. évi december hó 1-ső napján.

A zentai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság

NÉKÁM GYULA, kir. albiró.

Kiadó lakás, bolt és pincehelyiség.

A **Vibrát Dénes** ur melletti házamban három szobából és egy konyhából álló lakás pincével és padlásal; továbbá a posta-utcabeli nagy házamban jelenleg **Scheinberger Dágot** ur által birt bolthelyiség és a mellette levő nagy pincelakás f. évi április hó 24-ikétől egy vagy több évre bérbe kiadók.

Braun Áron,
háztulajdonos.

Kitünő minőségű oravicai

FÜTŐSZÉN

nálam tetszés szerinti mennyiségben kapható.

5 mmázsán felüli
megrendelésnél a szentet

a házhoz szállítom.

Megrendeléseket szíveségből

VARTUS ALAJOS ur
fogad el.

Tisztelettel

Grundböck István.

Szegeden, 1886. Engel Adolf (ezelőtt Burger) könyv- és nyomdai műintézetéből.

Hirdetmény.

A „Zentavidéki takarékpénztár-részvénytársaság” fő-téri házában f. évi április hó 24-től (szent-György-naptól) következő lakosztályok egy vagy több évre bérbeadandók:

1. Az emeleti lakás, mely áll 6 szoba, konyha, előszoba és léskamrából; ezen lakáshoz tartozik még egy pince, közös mosókonyha, fűskamra és padlás, továbbá az udvarban egy nagy szoba és istálló.

2. A jelenleg Szlavnyity K. által birt bolthelyiség.

Ezen lakosztályok együtt vagy külön-külön bérbe vehetők.

A föltételek alulírottán megtehetőek.

Zentavidéki takarékpénztár-részvénytársaság Zentán.

Horovicz Bertalan, v. igazgató.

Kiadó bolt és lakás.

A posta-utcabeli 541. számú házban levő, jelenleg Kövesdi Géza által bérben birt bolt a hozzá tartozó lakással együtt, f. évi Szent György-naptól kezdve (április 24.) egy vagy több évre bérbe kiadó.

Brichta Mór,
háztulajdonos.

Fürdőintézeti vendéglő bérbeadása.

Szabadka sz. kir. város tulajdonához tartozó Pálics fürdőintézeti nagyvendéglő, mely fürdő Szabadka és Szeged között, Szabadkától hét kilométer távolságban fekszik s minden irányban elágazó vszuttal bír, f. évi február hó 14-én d. e. 10 órakor a városi gazdasági oszály hivatalos helyiségében nyilvános árverésen három, esetleg hat évre haszonbérbe fog adatni.

A bérlemény tárgyat képezi az egész nagyvendéglő a hozzátartozó italmérségi és ételkiszolgálási joggal a város tulajdonához tartozó egész fürdőterületen, az újonnan épített nagy ebédlő és az emeleten épületben levő kávéházi terem.

Kikiáltási ár évi 500 forint.

Árverezők tartoznak jelen árverés biztosítására annak megkezdése előtt 300 frtot készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban letenni, — kellő óvadékkal ellátott zárt ajánlatok is elfogadottnak; az árverés egyéb föltételei Szigethy József gazdasági tanácsnoknál előzőleg is naponta megtekinthetők, vidékre pedig kívánatra meg is küldetnek.

Kelt Szabadkán, 1886. évi január hó 10-én.

A városi tanács.

Hogy mily hamar ideggyengeség és étvágytalanság

a Hoff János ur maláta-kivonat találmánya által, Berlin és Bécsben (Bräunerstrasse 8. sz.) elháríttatnak, mutatja Baksay ur nő levele Bécsből, melyben ezeket mondja:

„Már az ön maláta-kivonati egészségügyi sörének 8 palackkall fölhasználása után szenvedésem enyhült, alvás és étvágy visszatért.”

Megmérhetetlen oly ember öröme, ki hosszabb szenvedés után ismét örvendez az egészségnek. Ideggyengeség, étvágytalanság és elnyákosodásban hosszabb szenvedés után, mint nyugtalanító almatlanság, elkezdtem az ön előnyös ismeretes Hoff János-féle maláta-készítmények használatával és mivel az ön megbecsülhetlen Hoff János-féle maláta-kivonati egészségügyi sörének, Hoff János-féle maláta egészségügyi csokoládéval 8 palackkall fölhasználása után szenvedésem gyorsan enyhülni kezdett és jelenleg hála az Istennek alvósságom egészséges és étvágyam jó és az elnyákosodás megszűnt. Midőn önnek legbensőbb hálámat nyilvánítom, fölhatalmazom hasonló szenvedők hasznára elismerésemet közzétenni. Bécs, 1884. május 24.

Ö fölsége I. Vilmos császár Hoff János maláta-kivonat-gyárost kegyteljes elismerési irattal, tanácsos címmel és lovagmértősséggel tüntette ki.

Már azelőtt mondotta ö fölsége megboldogult IV. Frigyes Vilmos: „Szép gyomorsüre nekem jól szolgált.”

Ö fölsége I. Ferenc József ausztriai császár f. diszította legfelsőbb sajátkezüleg Hoff János maláta-kivonat-gyárost e szavakkal: „Örvendek oly embert, mint ön, ki üntethetni.”

Azonnal küldendő Hoff-féle maláta-kivonati egészségügyi sör ö fölsége Sándor orosz cárnak Sarskojeceolába. (Ö fölsége távirati megrendelése Schuwaloff gróf által.)

Ö fölsége Albert szász király nyilvánította: „Maláta-kivonata az anyakirállynak igen jól szolgál.”

Hoff Jánosnak az ő neve után elnevezett Hoff János-féle maláta-kivonati gyógytápszer-készítmények által os. kir. tanácsos, az aranykorona érdemkereszt tulajdonosa, magas porosz és német rendek lovagja, gyárak Berlinben, Bécsben, Graben, Bräunerstrasse 8.

Jegyzet. Minden maláta-kivonati hirdetések utánzások, mire a szenvedőknek és orvosoknak figyelni kell. — A valódiság jeléül kell a Hoff-féle maláta-készítményeken a védjegyek (Hoff János arcképe és aláírása) lenni.

Minden elárusítóhely további elárusításra egy könyvomat falragasz által van fölhatalmazva.

Árak: a valódi Hoff János-féle maláta-kivonat-egészségi sörnek: 1 palack 60 kr, 11 palack 6 frt, 28 palack 15 frt, 58 palack 30 frt. 11 palacktól kezdve Budapestre bérmentve házhoz szállítatik. 11 palack 6-6), 28 palack 16 frt, 58 palack 32 frt. Fél kilo maláta-csokoládé I. 2 40, II. 1-80, III. 1 frt. (Nagyobb vételnél rabat.) Maláta-cukorkák 1 zacskó 60 kr. (Van 1/2 és 1/4 zacskó is.) Maláta-kivonat 1 palack 1-12 frt, kisebb 70 kr. Gyermektápszer 1 frt. Egy maláta-fürdő 80 és 50 kr. 2 frt értékben alul semmi sem küldetik.

Főraktár Zentán: Kupkai Géza gyógyszerész, Zettin József. Ada: Popovits N. J. N.-Kikinda: Brettner Ernő. Szabadka: Farkas József, Stojkovits Döme. Szegeden: Kovács Albert, Tóth Péter, ifj. Aigner József. Titel: Kehrér Gyula. Zombor: Falcione Gusztáv, Gallé Emil gyógyszerész.